

De dienst Laboratoriumgeneeskunde gaat voor ‘samen sterker’

dr. Michel Langlois, dr. Suzy Van Erum & dr Sylvie Roggeman // dienst Laboratoriumgeneeskunde, campus Sint-Jan & Henri Serruys

Campus Sint-Jan en campus Henri Serruys houden er voortaan één gemeenschappelijke dienst Laboratoriumgeneeskunde op na. Een fusie die de dienstverlening binnen het KOM-netwerk alleen maar ten goede kan komen en die met plezier ook de deuren zal openzetten voor andere ziekenhuislaboratoria.

TOTAALFUSIE

In 2009 fuseerden het Brugse ziekenhuis AZ Sint-Jan AV en het Oostendse Henri Serruys Ziekenhuis AV tot het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV. Van overheidswege opgelegd, resulteerde die fusie in 2011 al in één erkenningsnummer voor de laboratoria van beide campussen en een gemeenschappelijk kwaliteitshandboek. Organisatorisch bleven de laboratoria evenwel onafhankelijk van elkaar functioneren. Begin 2019 startten de gesprekken om over te gaan tot een totaal fusie van de dienst Laboratoriumgeneeskunde, met een herziening van de taken van de klinisch biologen en centralisatie van de activiteiten. De consensus was dat vooral de niet-dringende testen op beide campussen zich lenen tot centralisatie op campus Sint-Jan. Duplicatie van die activiteiten schrappen, faciliteert een optimalere inzet van financiële middelen en zou de uitvoerfrequentie verhogen. Op campus Henri Serruys zou een core lab dan instaan voor de dringende dienstverlening.

HOGE UITWISSELBAARHEID

Een financiële overeenkomst effende alvast het pad om de werking binnen de fusie te streamlijnen. Voor het grootste struikelblok, met name incompatibiliteit tussen de gebruikte informaticasystemen op beide campussen, is ook al een oplossing voorzien. De fusie situeert zich dan ook op twee niveaus: operationeel enerzijds en medisch anderzijds. Het streefdoel is om alle software, operationele en logistieke processen, kwaliteitsbeheerprogramma's, toestellen, testprincipes en bloedafnametubes maximaal te harmoniseren, om een hoge mate van uitwisselbaarheid te bekomen en alle analysesresultaten volledig vergelijkbaar te maken. Zo kunnen de campussen voor bepaalde activiteiten meteen ook als elkaars back-up dienen. Frequenter transport tussen Brugge en Oostende moet de staaf flow en de antwoordtijd optimaliseren.

GEMEENSCHAPPELIJKE PARAMETRISERING

Een eerste operationele hinderpaal was dat beide campussen een ander laboratoriuminformaticasysteem (LIS) en documentenbeheersysteem gebruikten. Om dit te verhelpen, schakelt campus Sint-Jan over op GLIMS, een LIS dat volledig nieuw voor hen is. Anticiperend op een gemeenschappelijke parametrisering wachtte campus Henri Serruys op deze overschakeling om de nieuwste

versie ervan te implementeren. Naast het gewone labopakket biedt GLIMS nog andere interessante modules aan, waaronder stockbeheer, archiefbeheer en bloedtransfusie. Ook naar facturatie toe biedt dit een hogere mate van transparantie. Eind 2021 zou dit systeem op beide campussen volledig in voege moeten zijn.

De keuze viel op een LIS dat compatibel is met alle ziekenhuizen binnen het KOM-netwerk. Dit moet een vlotte overstap verzekeren indien ook andere laboratoria tot de fusie willen toetreden. De dienst ziet deze fusie namelijk als een eerste stap in een ambitieuze langetermijnvisie van verdere verbreding binnen het KOM-netwerk. Met het labo van AZ Sint-Lucas Brugge zijn er reeds eerste gesprekken gaande om in een volgende fase tot de fusie toe te treden. Deze collega's klinisch biologen worden nu al betrokken bij de parametrisering van het LIS, gezien zij deze versie reeds gebruiken. Beide campussen gebruikten een ander laboratoriuminformaticasysteem (LIS) en documentenbeheersysteem. Naar de verdere toekomst toe is er vanuit de dienst Laboratoriumgeneeskunde ook een grote bereidwilligheid tot samenwerking of fusie met andere ziekenhuislaboratoria, in de eerste plaats het labo van AZ Damiaan in Oostende.

BASIS			
MICROBIOLOGIE	KLINISCHE SCHEIKUNDE	HEMATOLOGIE	LABODIRECTEUR
SPECIALISATIE			
Bacteriologie Virologie Parasitologie Mycologie Ziekenhuishygiëne Infectieuze serologie Moleculaire microbiologie	Endocrinologie Cardiovasculaire merkers Tumormerkers Toxicologie Therapeutische drugmonitoring Immunologie Auto-immuniteit Allergietesten Metabole ziekten	Stolling en hemostase Flowcytometrie Hemato-oncologie Stamcel donorcentrum Weefselcompatibiliteit Immuno-hematologie Bloedbank en hemovigilantie Cytogenetica Stamcelbank	Reproductieve geneeskunde Andrologie Botbank
STAFLEDEN			
Dr. Katelijne Floré Dr. Eric Nulens Dr. Marijke Reynders Dr. Evelyne Vanderstraeten	Dr. Michel Langlois Apr. biol. Bieke Louwagie Dr. Timothy Vanwynsberghe Dr. Martine Vercammen	Dr. Barbara Cauwelier Dr. Helena Devos Dr. Jan Emmerechts Dr. Suzy Van Erum	Dr. Sylvie Roggeman

OVERSCHAKELING

Campus Henri Serruys schakelt op zijn beurt over op een ander documentenbeheersysteem. Sinds Vivaldi documentenbeheer in een cloud-based versie beschikbaar is, biedt het de nodige flexibiliteit om het kwaliteitsbeheer, de goedkeuringsstroom en de traceerbaarheid in goede banen te leiden. Verder rolt campus Sint-Jan ook volop CyberLab uit, een systeem voor digitale orderinvoer van laboratoriumtesten dat campus Henri Serruys reeds sinds 2011 hanteert, in functie van verhoogde patiëntveiligheid. Vernieuwing en harmonisering van de 24-uurs core labs zou in 2022 rond moeten zijn. Dit houdt een totale automatisering in van de core labs, van pre-analytische tot post-analytische staalverwerking, met koppeling van de toestellen voor chemie, hematologie, stolling en urine-analyse in één stalenflow. De antwoordtijd van de analyses zal hierdoor sterk verbeteren.

UITBREIDING TEAMS

Ook medisch is een reorganisatie aan de orde. De stafleden op campus Sint-Jan waren verdeeld in drie teams van hematologen, microbiologen en scheikundigen waarbinnen iedereen er een eigen expertise en interessepunt op nahield. De klinisch biologen op campus Henri Serruys houden er wel hun eigen specialisatie op na, maar voerden voor de routine ook regelmatig een allround takenpakket uit. Het blijkt evenwel steeds minder haalbaar om van de totaliteit aan nieuwe richtlijnen, ontwikkelingen en technieken in de klinische biologie op de hoogte te blijven. De samensmelting tot één team van 13 klinisch biologen, met één labodirecteur en vier specialisten per subdiscipline, biedt nu de mogelijkheid tot verdere verdieping per vakgebied.

STERK GESPECIALISEERD ADVIES

Uitbreiding van de teams maakt het ook mogelijk om de medische wachtregeling op te splitsen in de drie subspecialiteiten. Binnen elk team kunnen de collega's zo te allen tijde sterk gespecialiseerd advies geven, dat noodzakelijk is ter ondersteuning van de klinische topactiviteiten, zowel binnen het ziekenhuis als aan de andere KOM-ziekenhuizen en verwijzers.

OPSTART NIEUWE ACTIVITEITEN

De zeer gespecialiseerde technische units die dichter aansluiten bij de gespecialiseerde klinische zorg op campus Sint-Jan,

zoals de moleculaire biologie, het Next Generation Sequencing (NGS)-platform, de chromatografie- en massaspectrometrie-units, behouden hun plaats op die campus. Voor niet-dringende activiteiten zal de praktijk uitwijzen op welke campus de uitvoering ervan zich het vlotst in de flow laat integreren. Helemaal goed nieuws is dat de fusie door uitbreiding van de medische staf de kans biedt om nieuwe activiteiten te starten. De Niet-Invasieve Prenatale Test (NIPT) en een Biobank voor bewaring van studiematerialen, ter ondersteuning van het Clinical Trial Center dat het ziekenhuis recent oprichtte, zullen het aanbod aanvullen.

SPOEDEISENDE DIENSTVERLENING VERZEKERD

Het core lab op campus Henri Serruys wordt een weerspiegeling, zij het in kleinere versie, van dat op campus Sint-Jan. In Oostende zal dit instaan voor alle urgentietesten op het vlak van scheikunde, stolling, hematologie en microbiologie, zodat de fusie zeker geen afbreuk doet aan de spoedeisende dienstverlening in Oostende. Wie op campus Henri Serruys actief is, zal dus automatisch iets polyvalenter ingezet worden.

REFERENTIECENTRUM

Met dit fusieverhaal, dat op de volledige steun van de ziekenhuisdirectie kan rekenen, ambieert de dienst Laboratoriumgeneeskunde om, bij voorkeur met de twee andere ziekenhuislabo's in Brugge en Oostende in extenso, uit te groeien tot een regionaal referentiecentrum dat de Laboratoriumgeneeskunde mee op de kaart zet in België. Zo kunnen ook andere ziekenhuizen binnen het KOM-netwerk dichter bij huis op een sterk gespecialiseerde dienstverlening rekenen. Nu al engageren een aantal stafleden en hun universitaire medewerkers zich in tal van wetenschappelijke adviesraden en beroepsverenigingen. Uit hun publicaties en presentaties op congressen vloeide merkelijke waardering als nationaal of internationaal expert voort. De dienst koestert dan ook hoge verwachtingen omtrent het wervende effect dat de toenemende expertise naar toekomstige hooggespecialiseerde collega's toe zal hebben en de aantrekkelijkheid van het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV als opleidingsplaats voor kandidaat-specialisten. Binnen de dienst Laboratoriumgeneeskunde ligt het enthousiasme voor de fusie alvast hoog.

AUTEURS

dr. Sylvie Roggeman
diensthoofd Laboratoriumgeneeskunde
campus Sint-Jan

dr. Michel Langlois
dienst Laboratoriumgeneeskunde
campus Sint-Jan & Henri Serruys

dr. Suzy Van Erum
dienst Laboratoriumgeneeskunde
campus Sint-Jan & Henri Serruys

azlink is er ook als app voor u.

